

[Thestrup.]

byrdedes den revolutionering af ældre tiders krigsførsel, som til dels var påbegyndt allerede under krigen fra 1914—18. Krigsførelsen er blevet dynamisk og total. Væsentlige træk er lynangrebet uden forudgående krigserklæring, den motoriserede krigs hurtigt skiftende fronter, flyverangreb på krigsvigtige mål bag fronterne og mod civilbefolkningen, anvendelsen af faldskærmstropper og commando-raids, propagandaens voksende betydning, besættelse af neutralt område i strategisk øjemed og i de besatte lande partisanekampe, sabotage og anden modstandsvirksomhed rettet mod besættelsesmagten og støttet af dens modstandere. Krigsskuepladsen er ikke længere et fast begreb, og forskellen mellem civilbefolkningen og krigsdeltagerne udviskes tildels.

Som karakteristisk for den sidste verdenskrig kan også fremhæves ideologiernes voksende betydning; mange satte hensynet til den ideologi, som de anså for den rette, over deres nationale pligt. I vidt omfang var tilhængere af den national-socialistiske ideologi på forhånd benyttet ved organisering af såkaldte femtekolonner med det formål at forberede hjælp til fjenden i tilfælde af krig eller besættelse. I langt videre omfang kom de ideologiske sympatier selvfølgelig til at gøre sig gældende i de besatte lande, når det drejede sig om at organisere bistand til besættelsesmagten.

Når man gør sig klart, hvad disse forandringer betød, er det ikke så mærkeligt, at man efter den tyske besættelse fandt det nødvendigt at vedtage de ekstraordinære straffelove. Disse ekstraordinære love kommer imidlertid efter deres ordlyd kun til anvendelse på handlinger begået under den tyske besættelse, og vi har derfor nu kun straffeloven af 1930 som gældende såvel under almindelige fredelige forhold som under en krig eller under en besættelse. For ikke at komme i den situation, at vi efter en krig eller en besættelse skal give en ny straffelov tilbagevirkende kraft, og for på forhånd at tilkendegive overfor statsborgerne, hvad der er strafbart også under en besættelse, har vi fundet det nødvendigt at ændre den nugældende straffelovs kapitler 12 og 13.

De ændringer, som forslagene drejer sig om, skulle kunne give os tilstrækkeligt værn, for så vidt som en straffelov overhovedet kan gøre det, og de skulle som sagt tillige give befolkningen retningslinier for, hvad man kan foretage sig, og hvad man ikke kan

foretage sig under en besættelse uden at risikere bagefter at blive straffet.

Jeg skal kortelig prøve at ride op, hvorledes forholdet bliver, hvis de her forelagte ændringer vedtages.

De grundlæggende synspunkter for straffelovens kapitel 12, der handler om forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed, bliver herefter følgende:

Der forlanges af den enkelte statsborger troskab overfor den danske stat, således at han ikke foretager sig noget, der kan bringe statens selvstændighed, uafhængighed eller frie selvbestemmelsesret i fare, således at han ikke foretager sig noget, der sigter til at påføre den eller dens forbundsfæller krig eller besættelse, eller med krig, besættelse eller andre fjendtligheder for øje foretager nogen handling, hvorved bistand til fjenden forberedes. Derimod begrænser den naturligvis ikke de forfatningsmæssige myndigheders ret til på forfatningsmæssig måde at slutte traktater, hvorved vort land indtræder i sådanne større sammenslutninger som NATO eller en europæisk sammenslutning, selvom vort lands bestemmelsesret på vigtige punkter begrænses derved.

De foreliggende forslag tillader enhver at have den politiske anskuelse, han vil, at give udtryk herfor og at arbejde for, at andre kan få den samme, og den forbyder ham ikke at sympatisere med en fremmed magt, men han må ikke heraf lade sig forlede til at søge denne fremmede magts hjælp til forandring af — eller indvirkning på — de politiske forhold her i landet eller opfordre den til at blande sig i vort lands forhold.

Disse forslag angiver udtrykkeligt, hvad der skal forstås ved besættelse, nemlig „besættelse af dansk statsområde, når og så længe den påtvinges landet ved magtanvendelse eller trusel derom“.

De forbyder under krig eller besættelse ved råd eller dåd at bistå fjenden eller til fremme af fjendtlige interesser at svække den danske stats eller dens forbundsfællers kampdygtighed, og de giver en række eksempler på, hvad der må anses for bistand til fjenden, således at den enkelte herudfra kan afgøre, hvad han kan foretage sig, og hvad han ikke kan foretage sig.

De forbyder tillige økonomisk samarbejde med fjenden under krig eller besættelse, når dette sker på utilbørlig måde, og de opregner, hvad der vil være at tage i betragtning, når det skal afgøres, om noget er utilbørligt.

De forbyder under besættelse at forsøge at få besættelsesmagten — eller nogen, der